

Ny kraft: Endelige tillatelser og utbygging

1. kvartal 2017

Dette er en oversikt over Olje- og energidepartementets (OED), fylkeskommunenes og Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak om konsesjon og konsesjonsfritak for nye kraftprosjekter, og innrapportert oppstart av ny kraftproduksjon. Oversikten omfatter ny vannkraft og vindkraft i Norge, og status for godkjenning av anlegg for elsertifikatordningen. For vannkraftprosjekter skilles det mellom opprusting og utvidelse, små vannkraftverk samt vannkraft over 10 MW.

Spørsmål kan rettes til Seksjon for ressurs og kraftproduksjon i NVE, v/Fredrik Arnesen (tlf. 416 69 694) eller Seming Skau (tlf. 22 95 94 17).

Tillatelser, vedtak og saker til behandling

I første kvartal 2017 ble det gitt endelig tillatelse av OED, NVE eller fylkeskommunen til 378 GWh ny vannkraftproduksjon og 325 GWh ny vindkraftproduksjon. Det ble gitt endelig avslag til 140 GWh vannkraftproduksjon og 300 GWh vindkraftproduksjon i første kvartal.

I første kvartal ga myndighetene endelig konsesjon eller konsesjonsfritak til 14 små vannkraftverk med en estimert samlet kraftproduksjon på 122 GWh, fem opprustings- og utvidelsesprosjekter på til sammen 161 GWh og ett nytt større prosjekt i Offerdalselvi bestående av to kraftverk med en samlet produksjon på 95 GWh. Av opprustings- og utvidelsesprosjektene ga OED konsesjon til Åseralprosjektet tilknyttet Skjerka kraftverk i Mandalsvassdraget. Prosjektet består av flere delprosjekter og samlet produksjonsøkning er på 143 GWh.

OED ga endelig konsesjon til to vindkraftverk med en samlet årlig kraftproduksjon på 325 GWh. Dette er Høgås og Joraknattene vindkraftverk i Marker kommune og Vardafjellet vindkraftverk i Sandnes kommune.

Samlet produksjonsmengde som nå har endelig tillatelse til å bygge ut er på 16,9 TWh, fordelt på 11,5 TWh vindkraft og 5,4 TWh vannkraft. Dette er omtrent på samme nivå som foregående kvartal.

I første kvartal ga myndighetene samlet sett endelig avslag til 15 søknader om små vannkraftverk og ett vindkraftverk.

I første kvartal ble det trukket vannkraftprosjekter med en sammenlagt årsproduksjon på om lag 130 GWh.

NVE har gitt positiv innstilling til OED for utbygging av Gjengedal kraftverk på 143 GWh i Gloppen kommune.

OED har gitt revidert konsesjon for Mesnavassdraget. NVE har åpnet to nye revisjonssaker i Uste- og Hallingsdalsvassdraget og Finndølavassdraget.

Alle nye konsesjonssøknader til små vannkraftverk har blitt tildelt saksbehandler. Det betyr at det ikke lenger ligger søknader om små vannkraftverk i kø hos NVE.

Byggeaktivitet og idriftsettelse

I første kvartal er det registrert satt i drift to små vannkraftverk med en samlet årsproduksjon på 33 GWh. Videre er Tosdalen kraftverk på 19,3 MW satt i drift med en årlig produksjon på 41 GWh.

Ved utgangen av første kvartal er det registrert om lag 6,5 TWh ny kraftproduksjon som er under bygging, fordelt på 4,5 TWh ny vindkraftproduksjon og 2,0 TWh ny vannkraftproduksjon. Sammenlignet med 4. kvartal 2016 er dette en økning på 0,6 TWh og består av både ny vann- og vindkraftproduksjon.

Godkjenning for elsertifikatsystemet

I elsertifikatsystemet ble det i første kvartal godkjent 14 nye vannkraftanlegg med en samlet årsproduksjon på 193 GWh og to solkraftanlegg på til sammen 1,9 GWh. Ved utgangen av første kvartal 2017 er det sammenlagt godkjent anlegg med en årsproduksjon på 195 GWh.

Siden oppstart av ordningen i 2012 er det ved utgangen første kvartal 2017 til sammen godkjent 6,8 TWh norsk produksjon i elsertifikatsystemet. Av dette inngår om lag halvparten i måloppnåelsen på 28,4 TWh.

Tabeller

Tabell A: Endelig konsesjon/fritak	1. kvartal 2017			Sum 2017		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (< 10 MW)	14	44	122	14	44	122
Opprusting og utvidelse	5	143	161	5	143	161
Vannkraft > 10 MW	1	47	95	1	47	95
Vindkraft	2	120	325	2	120	325
Sum	22	354	703	22	354	703

Tabell A viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet og i sum for hele året. Tallene inkluderer vedtak om konsesjonsfritak, men ikke om konsesjonsplikt. Disse tallene inngår i tabell D, såfremt kraftverkene ikke er bygget og satt i drift. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert.

Tabell B: Endelig avslag	1. kvartal 2017			Sum 2017		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (< 10 MW)	15	50	140	15	50	140
Opprusting og utvidelse	0	0	0	0	0	0
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	1	120	300	1	120	300
Sum	16	170	440	16	170	440

Tabell B viser hovedtall for saker det er gitt endelig avslag på søknad om tillatelse til realisering av kraftproduksjon. Dette gjelder søknader avsluttet i løpet av kvartalet og i sum for hele året. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert.

Tabell C: Ny produksjon	1. kvartal 2017			Sum 2017		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (< 10 MW)	2	7	33	2	7	33
Opprusting og utvidelse	0	0	0	0	0	0
Vannkraft > 10 MW	1	19	41	1	19	41
Vindkraft	0	0	0	0	0	0
Sum	3	27	73	3	27	73

Tabell C viser hovedtall for nye kraftverk som er satt i drift, såfremt NVE har fått melding om dette.

Teknologi	Under bygging			Gitt tillatelse, ikke bygd			Sum endelig tillatelse, ikke idriftsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (< 10 MW)	37	206	629	415	1 018	3 117	452	1 224	3 746
Opprusting og utvidelse	11	519	880	44	437	786	55	956	1 666
Vannkraft > 10 MW	6	199	518	21	529	1 546	27	727	2 065
Vindkraft	11	1310	4 454	53	4 138	11 453	64	5 448	15 907
Sum	65	2 233	6 481	533	6 122	16 903	598	8 355	23 384

Tabell D viser hovedtall for prosjekter som har endelig tillatelse, men som ikke er satt i drift, fordelt på prosjekter under bygging og prosjekter der bygging ikke er startet. For noen prosjekter kan det være igangsatt bygging av bare deler av produksjonen tillatelsen gir rom for. Dataene inkluderer ikke saker som er til klagebehandling.

Tabellen under viser fylkesvis fordeling av potensialet fra stadiet «gitt tillatelse, ikke bygd» i tabell D fordelt på små vannkraftverk, vannkraftverk over 10 MW inkludert opprusting og utvidelse og vindkraftverk.

Fylke	Små vannkraftverk (< 10 MW)		Over 10 MW inkludert opprusting og utvidelse		Vindkraft	
	Antall	GWh	Antall	GWh	Antall	GWh
Østfold	1	3			1	235
Akershus						
Oslo						
Hedmark	7	20	3	49	1	444
Oppland	10	78	3	42		
Buskerud	14	60	3	141		
Vestfold						
Telemark	27	115	8	249		
Aust-Agder	12	184	2	91	1	32
Vest-Agder	30	144	5	250	3	919
Rogaland	36	213	3	65	16	1 229
Hordaland	57	451	9	241	2	147
Sogn og Fjordane	67	666	10	751	6	827
Møre og Romsdal	35	204	3	45	2	1 165
Sør-Trøndelag	19	124	2	1	7	2 370
Nord-Trøndelag	15	97	2	117	5	923
Nordland	58	557	8	148	4	1 664
Troms	25	177	4	142	3	843
Finnmark	2	24			2	655
Totalsum	415	3 117	65	2 332	53	11 453

Tabell E: Totalt antall saker til behandling hos myndighetene, og i tillegg saker hvor utredningsprogram er fastsatt

Teknologi	Saker til behandling			Utredningsprogram fastsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	276	816	2 579	0	0	0
Opprusting og utvidelse	56	800	1 360	1	0	32
Vannkraft > 10 MW	23	671	2 019	0	0	0
Vindkraft	29	3 447	9 999	10	1 879	5 637
Sum	384	5 734	15 957	11	1 879	5 669

Tabell E viser saker som ved utløpet av kvartalet fortsatt er i saksbehandlingsprosess i NVE, OED eller fylkeskommunen, og som ikke har endelig vedtak. Dette inkluderer meldinger, søknader, innstillinger og vedtatte saker som ikke er endelige i form av at de er påklaget. Tabellen inkluderer også saker som er til vurdering av konsesjonsplikt. Noen sakstyper er ikke inkludert. Dette gjelder saker stilt i bero, vindkraftsaker etter havenergi-loven, og saker om revisjon av vilkår for vannkraftverk. I tillegg vises saker hvor utredningsprogram er fastsatt. Vær oppmerksom på at saker til behandling omfatter flere stadier og myndigheter i saksbehandlingen.

Tabell F: Elsertifikater	1. kvartal 2017			Sum 2017		
	Antall	MW *	GWh *	Antall	MW *	GWh *
Søknader under behandling				4		
Godkjente anlegg	16		195	16		195
<i>Av dette: I overgangsordningen</i>				6		57
<i>Av dette: Ikke i overgangsordningen</i>				10		138
Avslag	1	0		1	0	

Tabell F viser NVEs vedtak når det gjelder søknad om godkjenning for elsertifikatsystemet. Se også [NVEs nettsider](#) for en prosjektvis oversikt.

* MW- verdier gjelder vises ikke for godkjente anlegg i denne rapporteringen da grunnlagsdata er oppdatert og ikke kan sammenlignes med tidligere rapporter.

Om rapporten

Oversikten er utarbeidet av NVE og blir publisert hvert kvartal. Rapporten viser oppdaterte tall for foregående kvartal og totaltall for kalenderåret. Rapporten publiseres en måned etter kvartalets slutt, for å sikre tid til at klagefrist kan løpe og til kvalitetssikring av tallgrunlaget.

Oversikten viser summen av endelige tillatelser¹ gitt av energimyndighetene. Et vedtak er endelig enten når NVEs eller fylkeskommunens vedtak ikke påklages eller når OED har gjort vedtak etter klagebehandling eller innstilling. Søknadsprosessen og saksgang varierer noe avhengig av konsesjonstype. Beskrivelse av saksgang for konsesjonssaker kan finnes på [NVEs internettsider](#)².

Tallene i denne oversikten vil ikke direkte kunne sammenlignes med tall for NVEs vedtak isolert sett, fordi NVEs vedtak kan klages inn til OED. En klage gjør at endelig vedtak kommer senere og at utfallet av myndighetenes vurdering kan bli endret.

Informasjonen er basert på NVEs databaser, som også inneholder informasjon om OEDs vedtak. Informasjonen i databasene registreres hovedsakelig manuelt, og det tas forbehold om mulige feil og unøyaktigheter.

Oversikten over utbygd vannkraft er basert på løpende innrapportering fra utbyggerne. Informasjon om anlegg som er under bygging hentes fra flere kilder, særlig godkjenning av detaljplaner, men også fra media og direkte kontakt med utbyggere.

¹ Med "endelig tillatelse" menes endelig konsesjon eller fritak for konsesjonsplikt der vedtaket enten ikke er påklaget eller er ferdig klagebehandlet. Vi gjør oppmerksom på at det kreves ytterligere myndighetsgodkjenning av NVE og/eller andre før et kraftverk kan bygges, avhengig av sakstype.

² <https://www.nve.no/energiforsyning-og-konsesjon/>